nak a „Kékszakállu herceg", JanovicsJenőnek „Az arany-ember", Pogány Juliskának „A kis alamuszi" cimü operetteben volt a jutalomjátéka. A társulat innen Miskolcra megy.

* (**Fejedelmi zeneszerző.**) Már korábban megirtuk, hogy Vilmos császár nagyobbszabásu kantátét komponált, melynek a cime „*Dal Aegishez*". Angol lapok most azt irják, hogy a német császár szerzeménye legközelebb Viktória királynő udvaránál is fog előadásra kerülni, a szövegét e célból az angol királyi család egy tagja forditja most angolra; Margherita olasz királyné pedig a neki ajánlott kantátét olasz nyelvre ültette át.

* (**Az imprezário emlékiratai.**) Érdekes adatot közöl Mr. *Abbey* most megjelent emlékirataiban egyes müvészek játékdijairól. Az ismert menager elárul egyes titkokat — üzleti könyveiből. Miss Liliam *Russel*, az amerikai operette-diva, évi szerződéssel 6500 márkát kapott tőle hetenként. *Sarah Bernhardtnak* hat héten keresztül 80,000 márkát fizetett Abbey hetenként, de viszont a müvésznő födözte a társaság budgetjét. Minden operaelőadás, melyben közremüködtek a *Reszké* testvérek, továbbá *Lassale*, valamint *Eames* és *Scalchi* asszonyok, 40,000 márkába került.

* (**Angol hangverseny-statisztika.**) Arról az óriási mennyiségü hangversenyről, amit távaly Angliában rendeztek, némi képet nyujt a következő, elég vidám statisztika: 1893-ban angol lapokban 148,645 hangversenyt hirdettek, ami 9.513,230 sort foglalt el. Ennek a sortömegnek a leirása 95.135 órát vagyis 3960 napot igényelne.

* (**A leleplezett Leoncavallo.**) Nagy büszkén hirdeti a „Bajazzók" annyira megbámult prologusa, hogy a költője az életből meritette darabját. Most sül ki azonban, hogy nem annyira az életből, mint inkább más már meglevő szindarabból meritette Leoncavallo ur operájának szövegét. Legalább most azt irják Párisból, hogy Catulle Mendés és Paul Ferrier megakadályozták a Bajazzók szinrehozását Franciaországban, mert azt állitják, hogy Leoncavallo operájának szövege Ferrier Tabarin-jéből és Catulle Mendés Femme de Tabarin-jéból van plagizálva. Az előbbit tiz év előtt az Opera Comiqueban, a második darabot a Theâtre de Libre-ben adták négy év előtt. Catulle Mendés és Paul Ferrier csak ugy hajlandók beleegyezni a Bajazzók előadásába, ha Leoncavallo lemond az ő javukra tantiémje egy részéről.

* (**A Wagner-zene élettani hatása.**) Különös kisérleteket ismertet egy kis értekezésben Warthin Alfréd amerikai physiologus. Maga a tanulmány eredetiségében igazán magán hordja az amerikai jelleget. Beható és szigoruan tudományos vizsgálat tárgyává tette a Wagner-zene élettani hatását! Öt ideges férfi és két nő önként ajánlkozott kisérleti médiumul. Warthin egymásután hypnotizálta őket, miután előbb meghagyta nekik, hogy a zenének rájok gyakorolt benyomását tartsák meg emlékezetökben. A kisérlet meglepő eredményekre vezetett. Mialatt a Valkür hires kavalkádját játszották, a medium érverése rohamosan szaporodott, lélekzése rövidebbé és gyorsabbá vált, kezei és lábai vonaglani kezdtek és egész testét izzadság födte. A fölébresztés után kijelentette a medium, hogy egyáltalában semmi hangot sem hallott, hanem ugy érezte, mintha erős lökés taszitotta volna ki a levegőbe. Egy másik medium előtt meg azt a jelenetet játszották el, a melyben Brunhilda megjósolja Sigmundnak közel álló halálát. Ez esetben a hatás épen az ellenkező volt. Az érverés gyengébbé és szabálytalanná vált, a medium nagy időközökben lélekzett, arca halotthalványnyá lett és homlokán hideg izzadság gyöngyözött. Ébredés után azt az érdekes nyilatkozatot tette, hogy a meghalás érzése vett erőt rajta. A „Tristan és Izolda" próbái kétségtelenné tették, hogy zenének a szöveg nélkül egyáltalában nincs meg az az érzékies hatása, a mit a Wagnerianusok neki tulajdonitanak. — A geniális amerikai physiologus kisérleteit az orvosi szakkörök nagy érdeklődéssel kisérik.

* (**Klaudiusz neje.**) A párisi Renaissance-szinházban, melynek igazgatója Bernhardt Sára, fölujitották Dumasnak „Femme de Claude" cimü drámáját. Ez az a hires szinmü, melyben Dumas sokat citált mondása, a „tue la" szerepel. Bernhardt Sára adta a bünös Cesarinet és müvészetével a legzajosabb sikert érte el.

* (**Got bucsuzik.**) A Comédie francaise Szigethy Jozsefe, az öreg Got, most bucsuzik a világhirü intézettől. Fellép legjobb szerepeiben. Eleinte arra gondoltak, hogy a szinlapon jelzik, hogy „Got ur utolszor játsza el szerepét", de aztán lemondtak erről és csak a hirlapokban jelezték az eseményt A sorozatot Got, mint Rabbi a Fritz barátunkban kezdte meg; folytatja a Poitier ur veje, Deuise, Nők iskolája, Ne fogadj föl soha semmit, Tartuffe stb. darabokban.

* (**Milliomos színésznő.**) A New-York Herald jelenti, hogy miss Montedonico May, egy memphisi (Tennessee) milliomos leánya, ki egy elökelő firenzei család rokona, szülei ellenére fölcsapott színésznőnek.

* (**Rhaden báróné a szinpadon.**) A párisi Châtelet szinházban legközelebb a „Haramiák" cimü drámát adják, melyben Rhaden bárónői is föllép — nadrágszerepben. A nálunk is — de lovarnői minőségben — szerepelt báróné ugy látszik nagyon sokoldalu.

* (**Klasszikus előadások.**) Az orangei amfitheatrumban tartott klasszikus előadások arra birtak egy bécsi imprezáriót, hogy a polai amfitheatrumban hasonló előadásokat tervezzen. A polai arenában 50,000 néző is elfér. — A veronai arenában már régebben rendeztek előadásokat, de inkább cirkuszos mutatványokkal. Claretie, a Théâtre français igazgatója gondolt rá, hogy az orangei előadásokat Veronában is bemutassa.

* (**Patron Bénio.**) A párisi Renaissance-szinház uj egyfölvonásosának hőse Bénic tengerész, a ki nőül veszi régi kedvesét, Marit. Az uj asszonynyal házához jön a 12 éves Etienne, Mari nővérének fia. Bénic azonban megtudja, hogy a fiu Mari gyermeke. Egy viharos éjszakán magával viszi a fiut a mentő csónakon; Mari kétségbeesése bizonyitja, hogy a denunciánsnak igaza volt. A gyermek azonban a tengeren oly hősies magaviseletet tanusit, hogy megnyeri Bénic bátya szivét és a férj megbocsát nejének. A cimszerepet Coquelin Jean németül játszotta.

* (**Montagne Noire.**) Ez a cime a párisi nagy operában legközelebb szinrekerülő uj dalmünek, melynek szövegét és zenéjét egy tehetséges dilettáns és zenekedvelő urnő, *Holmés* Ágosta asszony irta és melynek nagy sikert jósolnak.

* (**Charley nénje.**) A nálunk is ismert bohóaat most a párisiakat is kacagtatja. Brandon Thomas „Charley's Aunt"-ja „Les Marriane de Charley" cimen került szinre a Cluny szinházban és angol származása dacára jó fogadtatásra talált.

* (**Zeneszerzők mint librettisták.**) Arrigo *Boito* tudvalevőleg, miután a zeneszerzés terén nem boldogult, fölcsapott librettistának és Verdi, Ponchielli, sőt Franchetti ujabb dalmüveihez ő irta a szöveget. Az ő babérjai után szomjuhozik most a fiatal olaszok két főmatadorja és az ujabb iskolának két korifeusa, *Mascagni* és *Leoncavallo* is; mind a kettő szövegirónak szegődött és szinmüirói dicsőség után törekszik. Mascagni szinmüvet is irt „Az életbiztositás" cimen, Leoncavallo pedig barátjának *Peccia-Buzzinak* irt szöveget, Musset „On ne badine pas avec l'amour" cimü proverbejének fölhasználásával. Bizonyára a maestrók ügyes reklameirodája meg fogja szerezni ezen szárnypróbálkozásoknak is a megfelelő anyagi és erkölcsi sikert,

* (**A bergamói városatyák**) rálicitáltak fő- és székvárosunk pénzügyi gondviselőire. Az ottani városi tanács megvonta az imprezáriótól az igért évi szubvenciót, mert az fölvette müsorába Wagner Lohengrinjét és a bergamói filharmónikusok most kénytelenek választani a Grálzene vagy az aranyok csengésének bizonyára szintén kellemes zenéje közt.

* (**A wiesbadeni uj szinház**) okt. 16-án nyitják meg II. Vilmos császár jelenlétében. A megnyitó diszelőadásra a következő programmot állitották össze: Die Weihe des Hauses, nyitány Beethoventől; alkalmi zenemü élőképekkel Hülsen intendánstól; Tannhäuser nyitánya és második fölvonása. Az uj szinház egyike lesz a legnagyobb szinházaknak Németországban. Már majdnem készen áll; most hatszáz munkás dolgozik benne éjjel-nappal. A saison folyamán bemutatják Massenet Werther-jét.

* (**Tyrolt Rudolf dr.**) ismert nevü szinmüvész és szinmü-iró tegnap ünnepelte Bécsben huszonötövik évfordulóját annak, hogy a szinész-pályára lépett.

* (**Faust ezredik előadása.**) Párisból jelentik, hogy ott maholnap ezredszer adják elő Faustot, Gounod remekmüvét. Ez alkalomból a francia lapok fölhivják a figyelmet a Margit szerepének megteremtőjére, Milano-Carvalhóné asszonyra, sőt arról van szó, hogy az ezredik előadáson is ő énekeljen.

KÉPZŐMÜVÉSZET.

* (**A legnagyobb magyar fametszet.**) Morelli Gusztáv tanár, a kiváló magyar fametsző, már négy hónap óta dolgozik egy munkán, a mely a fametszőmüvészetnek remeke lesz. Mi volna ez egyéb, mint Feszty Árpád hatalmas képének, a Magyarok Bejövetelének fametszete. Az a kép hat méter hosszu lesz és legapróbb részleteiben is hü mása a nagy eredetinek. Azonkivül, hogy becses és már alakjánál fogva is diszes ékitménye lehet minden magyar szobának, album-alaku kiadásban is árulni fogják a könyvkereskedők. Ezenkivül megjelenik ugyancsak Morelli tanár munkájaképen a kép két főcsoportjának: az Árpádcsoportnak és a táltoscsoportnak szinezett mása is.

* (**A bazilika freskói.**) A lipótvárosi bazilikában tudvalevőleg egész sorozat freskőkép jön, melyeket a bazilika tervezője, néhai *Ybl Miklós*, már eleve *Than* Mórnak, a jeles történeti és freskókép-festőnek szánt. Than el is készitette a tervezeteket. Most azonban a templom plébánosa *Lotz* Károlyt, a történeti festőiskola igazgatójára óhajtaná bizni a freskók megfestését. E miatt vita folyik a templom müépitésze és a plébános között, a melyben biróul a képzőmüvészeti társulatot hivták föl, de a társulat nem mondott itéletet. Most majd az épitőbizottság elé kerül a vitás kérdés, a melynek Than és Lotz is benyujtja tervezetét.

SPORT.

Bécsi szeptemberi lóversenyek.

(Hetedik nap. Csütörtök, szept. 20-án.)

Remek idő kedvezett az őszi meeting utolsóelőtti napjának; s ha dacára ennek csak kis számu közönség ment ki a Freudenauba, annak magyarázata a rossz közlekedési eszközökben keresendő.

Pedig rendkivül érdekes futamok voltak ma napirenden s a finishek is rendkivül hevesek voltak.

A nap főitemét képező nagy bécsi handicap 15,000 koronás dijáért következő lovak álltak a starter zászlója elé:

Patriot	lov.	Adams.
Álmos	„	Huxtable.
Volosca	„	Rawlinson.
Kis Iblya	„	Hyams.
Panama	„	Peake.
Népdal	„	Cleminson.
Schneewitchen	„	Peasnall.
Grisette	„	Shejbal.

A ring természetesen Kis Iblyát választotta kedvencül s oly nagy összeggel fogadták, hogy a totalisateurnél Kis Iblyára csaknem ugyanannyi tét volt, mint a többi hét lovon együttvéve.

Az igaz, hogy Kis Iblya remekül nézett ki és tapasztalt idomárja, az öreg Butters, még pacemakert is adott melléje, hogy legveszélyesebb ellenfelét, a gyors Álmost kifáraszsza s ez csakugyan sikerült is, de azért Butters még sem élvezhette lova diadalát, mert Kis Iblyának remek és heves küzdelem után az első helyet a napról-napra jobb formába jövő Panamával kellett megosztani, a mennyiben Kis Iblya és Panama holtversenyben értek be elsőkként a célhoz.

Panama győzelme mindenesetre sokkal többet ér, mint Kis Iblyáé, mert Panama, mint hároméves egyenlő teher alatt indult a négyéves Kis Iblyával, de nem Álmos futása is figyelemreméltó, mert e remek hároméves minden helyezett lónak több fontot, sőt Grisettenek 22 fontot cedált.

Érdekes, hogy a versenyben tényleg az a négy ló játszott szerepet, a melyekről előre megirtuk, hogy a célnál elöl lesznek.

A kétéves nyeretlenek versenye, a melyben tiz ló állt a starter elé, a teljesen ismeretlen Blondine győzelmével végződött és a favorite Serezaner csak a harmadik helyet tudta megszerezni.

Az Abonnent csikó győzelme oly óriási meglepetést okozott, hogy a totalisateur 5 : 179 forintot, tehát csaknem harminchatszoros osztalékot, helyre 181 forintot fizetett.

Még sokkal nagyobb lett volna az osztalék, ha egy ember 50 forintot nem tesz Blondinere; e szerencsés halandó 1795 forintot vágott zsebre.

Az eladó-versenyben Milne Ignácz helyett Hippomenest küldte ki s igy legalább jobb oddsot kaphattak a Milne istálló hivei, mert Hippomenes igen jól helyettesitette Ignáczot.

A negyedik futamban ismét outsider győzött, sőt a favoriteok közül egy sem jött helyre.

A versenyt Vicomtesse A. nyerte meg Lovely Boy ellen. A totalisateur 5 : 57 frtot, helyre 100, Lovely Boy-ra 93 frtot fizetett.

A Verneuil-handicapra tizennégy kétévest nyergeltek föl, u. m.:

Conti	lov.	Adams.
Don Gomus	„	Bulford S.
Szemrevaló	„	Pache F.
Vedero	„	Hyams.
Eltoli	„	Cleminson.
Ambrosia	„	Rawlinson.
Mutineer	„	Huxtable.
Baberry	„	Ibbett.
Egoist	„	Wilton.
Tussle	„	Bulford A.
Folichonne	„	Peasnall.
Mimi Pinson	„	Peake.
Interregnum	„	Brown.
Irénke	„	Shejbal.

Favorit Ambrosia volt, de Mutineernak és Interregnumnak is számos hive akadt.

A versenyt azonban az outsider Eltoli nyerte meg fejhosszal Szemrevaló előtt, a melyet háromne-